

TÜRK CUMHURİYETLERİ EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

№4

Ocak - Aralık 2024

Türk Devletleri Teşkilatı

Azərbaycan Cumhuriyyəti İkonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Türk Devletleri Teşkilatı

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformlarının
Analizi və İletişim Mərkəzi

ТҮРК МАМЛЕКЕТТЕР УЮМУНУН
МАМЛЕКЕТ БАШЧЫЛАРЫНЫН
КЕҢЕШИНІН 11-САММИТИ

2024-жылдын 6-ноябры,
Бишкек

11TH SUMMIT OF THE COUNCIL
OF HEADS OF STATE OF THE
ORGANIZATION OF TURKIC STATES

November 6, 2024
Bishkek

Türk Devletleri Teşkilatı

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformlarının
Analizi və İletişim Mərkəzi

“Türk Cumhuriyetleri Ekonomik Görünümü” istatistiki bülteni Ocak-Aralık 2024'deki temel makroekonomik göstergeleri içeriyor.

**Tüm ülkeler alfabetik sıraya göre listelenmiştir.
İstatistik bülteni Türk Devletleri Teşkilatı'na üye ve gözlemci ülkeleri kapsamaktadır.**

**Bu İstatistik Bülteni, Azerbaycan Cumhuriyeti Ekonomik Reformların Analizi ve
İletişim Merkezi'nin (CAERC) Türk Devletleri Teşkilatı (OTS)
ile işbirliği içinde yayınladığı bir yayındır.**

**Soru, öneri ve görüşlerinizi aşağıdaki e-posta adresine gönderebilirsiniz:
info@ereforms.gov.az**

BÖLÜM A

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYE VE GÖZLEMCİLERİ: GENEL BAKIŞ

Türk Devletleri Teşkilatı Üye ve Gözlemcilerinin Özeti	5
Türk Devletleri Teşkilatı Üye ve Gözlemcilerinin Dünyadaki Payı	6
Türk Devletleri Teşkilatı Üye ve Gözlemcilerinin GSYİH Büyümesinin Karşılaştırılması	7
Türk devletlerinin Koşullu Şematik Taşıma Koridorları	8

BÖLÜM B

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYE VE GÖZLEMCİLERİ: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER

Azərbaycan	10
Kazakistan	11
Kırgızistan	12
Türkiye	13
Özbekistan	14
Macaristan	15
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	16

Türk Devletleri Teşkilatı

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformlarının
Analizi və İletişim Mərkəzi

BÖLÜM A: GENEL BAKIŞ

Türk Cumhuriyetleri Ekonomik Görünümü: Ocak-Aralık 2024

YÜZÖLÇÜMÜ

(bin km²)

4 823.5

GSYİH

(milyar ABD doları)

2 111.8

NÜFUS

(milyon kişi)

178.8

TİCARET CİROSU

(milyar ABD doları)

1 173.5

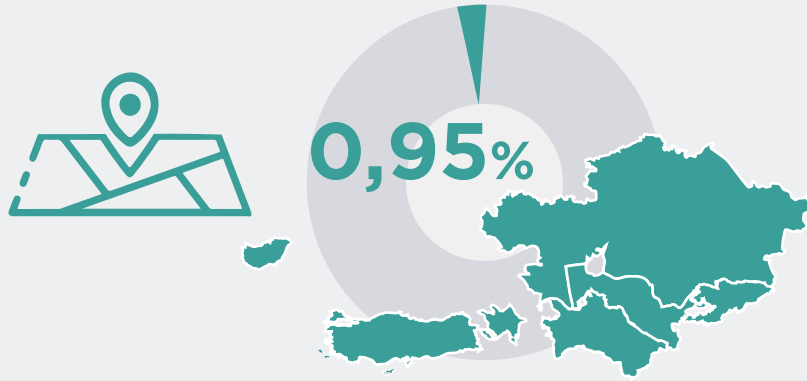
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYE VE GÖZLEMCİLERİNİN DÜNYADAKİ PAYI

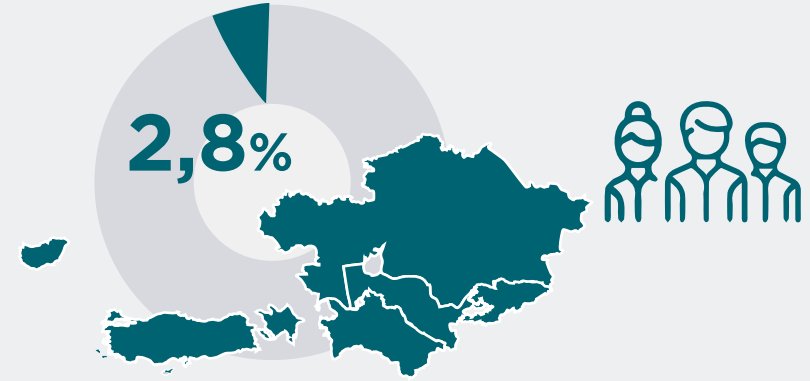
Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların Analizi və İletişim Mərkəzi

Türk Cumhuriyetleri Ekonomik Görünümü: Ocak-Aralık 2024

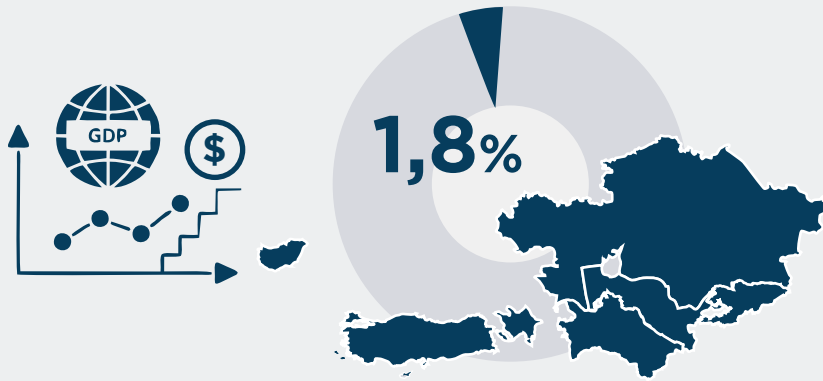
YÜZÖLÇÜMÜ

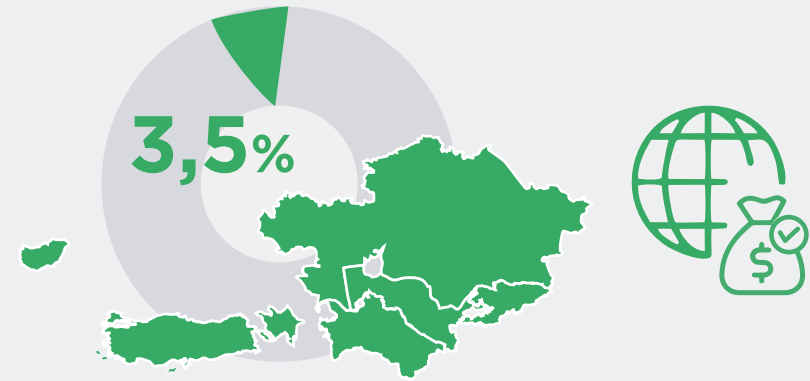
NÜFUS

GSYİH

TİCARET CİROSU

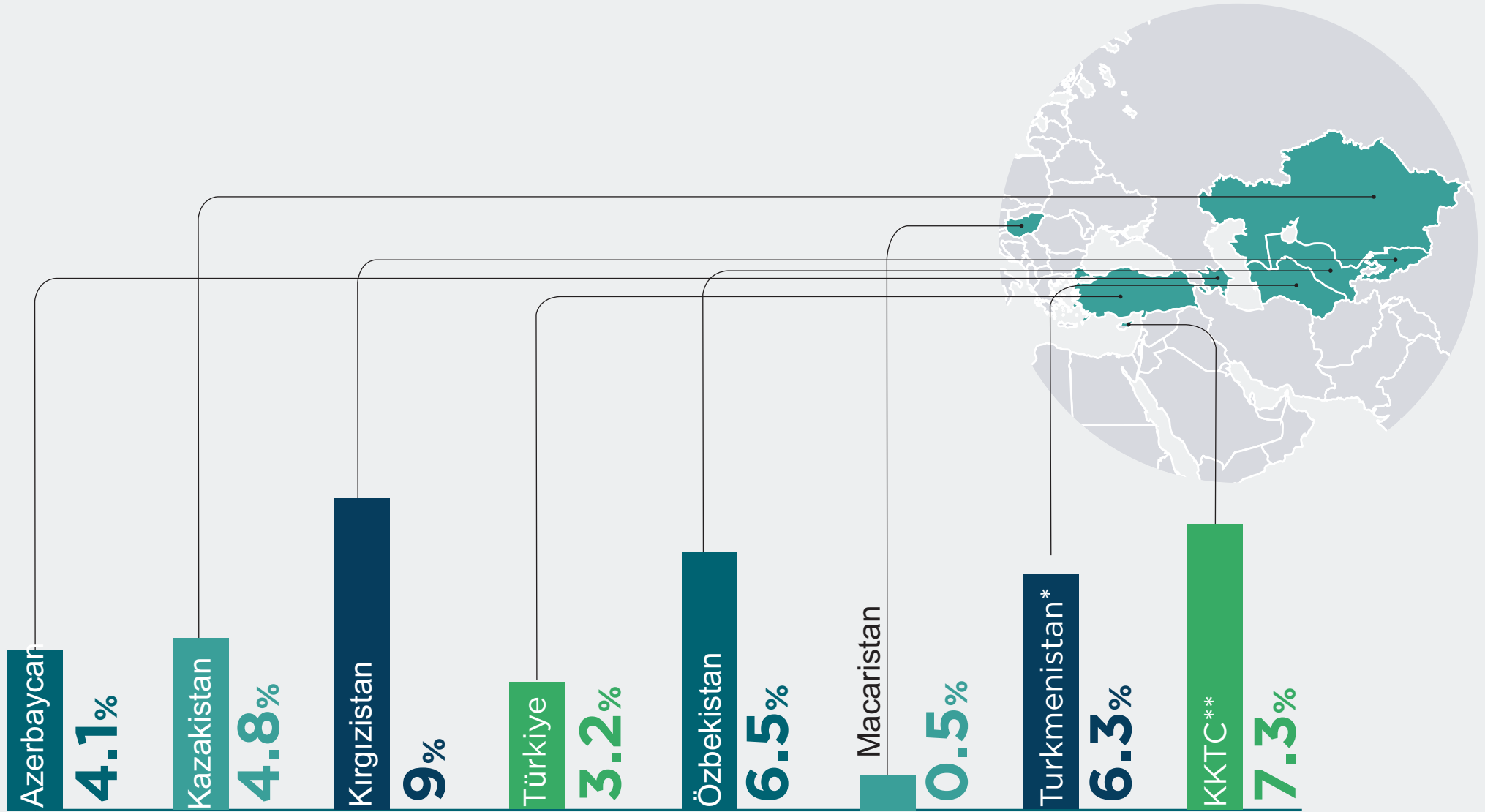

"CAERC personeli tahmini"

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYE VE GÖZLEMCİLERİNİN GSYİH BÜYÜMESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI (Ocak-Aralık 2024)

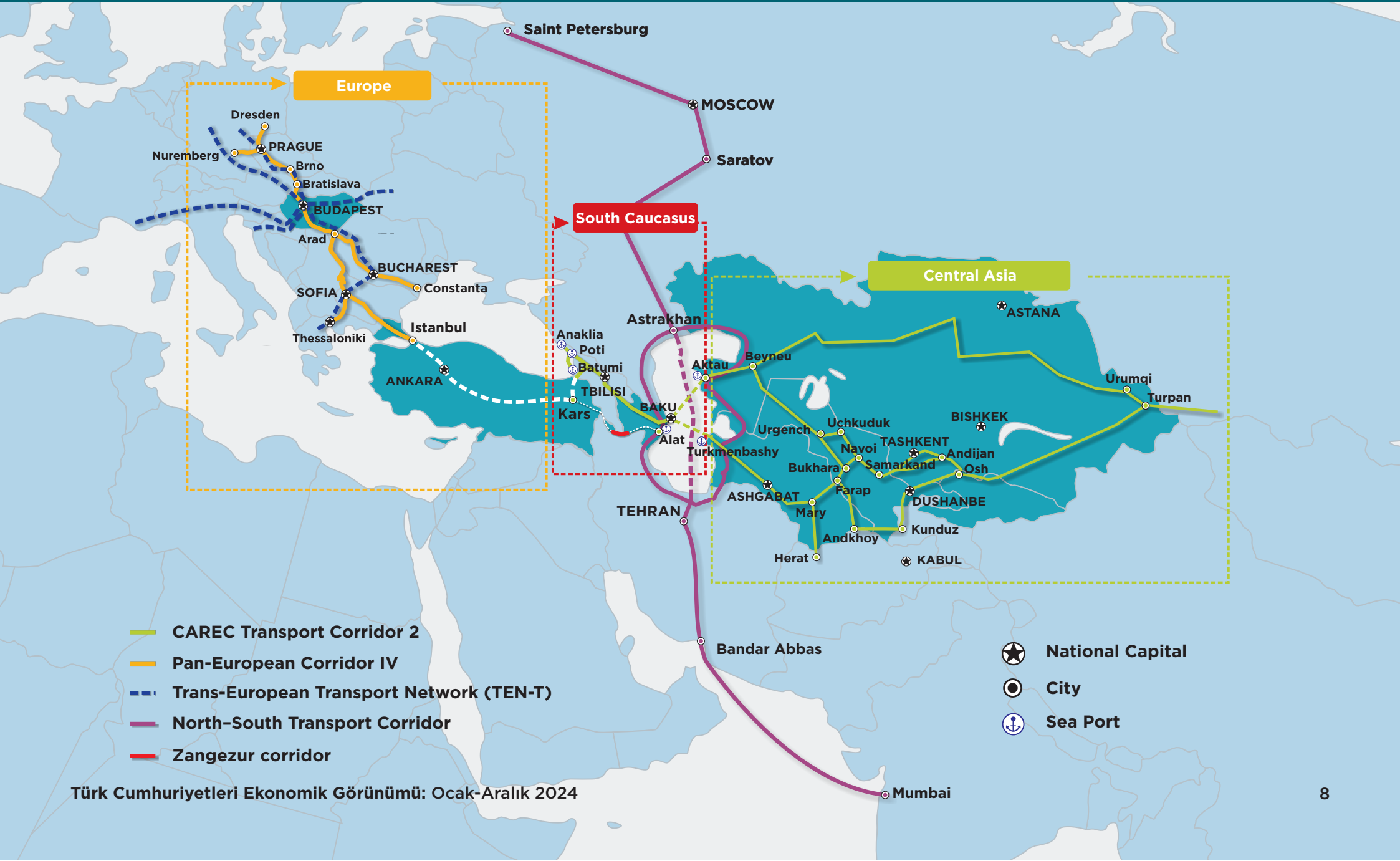
Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

TÜRK DEVLETLERİNİN ŞARTLI ŞEMATİK ULAŞIM KORİDORLARI

Azərbaycan Cumhuriyyəti İqtisadi Reformların Analizi və İletişim Mərkəzi

Türk Cumhuriyetleri Ekonomik Görünümü: Ocak-Aralık 2024

Türk Devletleri Teşkilatı

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformlarının
Analizi və İletişim Mərkəzi

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYELERİ VE GÖZLEMCİLERİ

BÖLÜM B: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER 2024'ün Ocak-Aralık için

AZERBAIJAN: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 1.70000 AZN

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(74,318.1 milyon \$)

↑ 4.1%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(37 683.3 milyon \$)

↑ 1.1%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(7 644.5 milyon \$)

↑ 1.5%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(24 042.0 milyon \$)

↓ 9.4%

İTHALAT
(18 771.7 milyon \$)

↑ 18.7%

DIŞ TİCARET DENGESİ

+5 270.3 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(12 609.25 milyon \$)

↓ 0.7%

BANKA
VARLIKLARI*
(53 001.4 milyon \$)

↑ 7.8%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ*
(21 861.9 milyon \$)

↑ 5.5%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ*
(22 188.7 milyon \$)

↑ 3.5%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024'nin Ocak-Aralık değişimini gösteriyor.

Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

* İlgili yılların 4. çeyreğinin son günündeki döviz kuru üzerinden ulusal para biriminin ABD dolarına çevrilmesi ile hesaplanmıştır.

KAZAKİSTAN: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 453.343 KZT

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(281,071.62 milyon \$)

↑ 4.8%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(106,775.00 milyon \$)

↑ 2.8%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(18 043.20 milyon \$)

↑ 13.7%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(81 618 milyon \$)

↑ 3.1%

İTHALAT
(59 787 milyon \$)

↓ 1%

DIŞ TİCARET DENGESİ

+21 831 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(41 272.5 milyon \$)

↑ 7.5%

BANKA
VARLIKLARI*
(123 025.77 milyon \$)

↑ 20%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ
(57 796.00 milyon \$)

↑ 8.9%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ
(66 123.00 milyon \$)

↑ 11%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024'nin Ocak-Aralık değişimini gösteriyor.

Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

KIRGIZİSTAN: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformlarının
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 89.0853 KGS

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(17 500 milyon \$)
↑ 9%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(6 691.4 milyon \$)
↑ 5.5%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(4 522.7 milyon \$)
↑ 6.3%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(3 827.7 milyon \$)
↑ 13.1%

İTHALAT
(12 214.0 milyon \$)
↓ 2.4%

DIŞ TİCARET DENGESİ
-8386.3 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(2 865.0 milyon \$)
↑ 24.8%

BANKA
VARLIKLARI*
(9 325.5 milyon \$)
↑ 32.8%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ*
(5 304.7 milyon \$)
↑ 18.3%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ*
(4 882.8 milyon \$)
↑ 12.5%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024'nin Ocak-Aralık değişimini gösteriyor.

Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

* İlgili yılların 4. çeyreğinin son günündeki döviz kuru üzerinden ulusal para biriminin ABD dolarına çevrilmesi ile hesaplanmıştır.

TÜRKİYE: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti İqtisadi Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 29.4899 TRY

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(1322 408.0 milyon \$)
↑ 3.2%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(262 793.5 milyon \$)
↑ 3.7%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(74 295 milyon \$)
↑ 3%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(261 855.0 milyon \$)
↑ 2.5%

İTHALAT
(344 020 milyon \$)
↑ 4.9%

DIŞ TİCARET DENGESİ

-82 165 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(290 443.0 milyon \$)
↑ 6.1%

Brüt Sabit
Sermaye

BANKA VARLIKLARI*
(929 590 milyon \$)
↑ 16%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ*
(274 255.72 milyon \$)
↑ 66.5%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ*
(326 578.43 milyon \$)
↑ 63.6%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024 yılının Ocak-Aralık değişimini gösteriyor.

Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

* İlgili yılların 4. çeyreğinin son günündeki döviz kuru üzerinden ulusal para biriminin ABD dolarına çevrilmesi ile hesaplanmıştır.

ÖZBEKİSTAN: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 12 345.6 UZS

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(114 962 milyon \$)
↑ 6.5%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(70 010 milyon \$)
↑ 6.8%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(36 912 milyon \$)
↑ 3.1%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(26 948 milyon \$)
↑ 8.4%

İTHALAT
(38 986 milyon \$)
↑ 0.8%

DIŞ TİCARET DENGESİ
-12 038 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(39 016 milyon \$)
↑ 27.6%

BANKA
VARLIKLARI*
(59 543 milyon \$)
↑ 18%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ*
(21 689 mln \$)
↑ 18.4%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ*
(24 574 mln \$)
↑ 10.6%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024'nin Ocak-Aralık değişimini gösteriyor. Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

* İlgili yılların 4. çeyreğinin son günündeki döviz kuru üzerinden ulusal para biriminin ABD dolarına çevrilmesi ile hesaplanmıştır.

* Devlet bütçesi 01.03.2024 tarihinde openbudget.uz internet sitesinden temin edilmiştir.

MACARİSTAN: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 347 HUF
Döviz kuru: 1 ABD dolları = 0.9052 EUR

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(203 890 milyon \$)

↑ 0.5%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(38 088 milyon \$)

↓ 3%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(4 632 milyon \$)

↓ 10.4%

DIŞ TİCARET

İHRACAT*
(143 035 milyon \$)

↓ 3.6%

İTHALAT*
(131 210 milyon \$)

↓ 5.7%

DIŞ TİCARET DENGESİ

+11 825 milyon \$

FİNANS

SABİT SERMAYE
YATIRIMLARI*
(48 045 milyon \$)

↓ 11.3%

Brüt Sermaye
Oluşumu

BANKA
VARLIKLARI*
(201 057 milyon \$)

↑ 6.3%

DEVLET BÜTÇESİ

DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ*
(80 681 milyon \$)

↑ 14%

DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ*
(93 332 milyon \$)

↑ 12%

Yüzde olarak ifade edilen rakamlar, geçen yılın aynı dönemi ile kıyasla 2024'nin Ocak-Aralık değişimini gösteriyor.

Dolar cinsinden rakamlar, 2024'nin Ocak-Aralık için gerçek rakamları temsil etmektedir.

* İlgili yılların 4. çeyreğinin son günündeki döviz kuru üzerinden ulusal para biriminin ABD dolarına çevrilmesi ile hesaplanmıştır.

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ: TEMEL MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER (Ocak-Aralık 2024)

Azərbaycan Cumhuriyyəti Ekonomik Reformların
Analizi və İletişim Mərkəzi

Döviz kuru: 1 ABD dolları = 18.6887 TRY

EKONOMİK BÜYÜME

GSYİH*
(6 733.9 milyon \$)
↑ 7.3%

SANAYİ ÜRETİMİ*
(511.8 milyon \$)
↑ 5.6%

TARIM ÜRÜNLERİ*
(457.9 milyon \$)
↑ 5.3%

DIŞ TİCARET

İHRACAT
(185.1 milyon \$)
↑ 5.6%

İTHALAT
(3 030.3 milyon \$)
↑ 7.5%

DIŞ TİCARET DENGESİ
-2 845.2 milyon \$

FİNANS

MAHALLİ YATIRIM**
(62.2 milyon \$)
↑ 93.2%

BANKA VARLIKLARI*
(9 985.1 milyon \$)
↑ 75.3%

DEVLET BÜTÇESİ

**DEVLET BÜTÇE
GELİRLERİ***
(2 291.4milyon \$)
↑ 15.7%

**DEVLET BÜTÇE
GİDERLERİ***
(2 582.3 milyon \$)
↑ 19.4%

- ADB, CAREC Secretariat. CAREC Corridor 2. https://www.carecprogram.org/?page_id=20
- Agency for Strategic planning and Reforms of the Republic of Kazakhstan Bureau of National Statistics. (2024). <https://stat.gov.kz/>
- Banking Regulation and Supervision Agency, Monthly Banking Sector Data (Basic Analysis). Retrieved from, <https://www.bddk.org.tr/BultenAylik/en>
- Central Bank of the Republic of Azerbaijan, (2024). Retrieved from, <https://www.cbar.az/page-188/credit-institutions%20Currency%20Charts>
- Currency Charts. <https://www.xe.com/currencycharts/?from=USD&to=UZS>
- <https://www.aa.com.tr/en/info/infographic/30257>
- KKTC Central Bank. (2024). 2021 Operational Report. Retrieved from, <https://www.ktto.net/wp-content/uploads/2022/08/Bankacilik-Yillik-Rapor-2021.pdf>
- Ministry of Finance of the Republic of Kazakhstan. (2024). <https://www.gov.kz/memleket/entities/minfin/documents/1?lang=en>
- National Bank of Kazakhstan. (2024). NBK Statistical Bulletin. Retrieved from <https://www.nationalbank.kz/en/news/statisticheskiy-byulleten/rubrics/1987>
- National Bank of the Kyrgyz Republic. (2024). Major indices of the banking sector. Retrieved from <https://www.nbkr.kg/index1.jsp?item=1484&lang=ENG>
- National Statistical Committee of the Kyrgyz Republic. (2024). Finance. Retrieved from <http://www.stat.kg/en/statistics/finansy/>

- National Statistical Committee of the Kyrgyz Republic. (2024). Social economic situation of the Kyrgyz Republic. Retrieved from, <http://www.stat.kg/ru/publications/doklad-socialno-ekonomicheskoe-polozhenie-kyrgyzskoj-respubliki/>
- Open Budget of Uzbekistan. March 1, 2024. <https://openbudget.uz/en>
- Port News. (n.d.). Trans-European transport network. <https://www.portnews.it/en/european-observatory/radar/trans-european-transport-network/>
- Republic of Turkey Ministry of Treasury and Finance, Public Finance. <https://en.hmb.gov.tr/public-finance>
- Statistics Agency under the President of the Republic of Uzbekistan. (2024). National Accounts (January-December 2023). Retrieved from, <https://stat.uz/en/official-statistics/national-accounts>
- Statistics Agency under the President of the Republic of Uzbekistan. (2024). Merchandise Trade (January-December 2023). Retrieved from, <https://stat.uz/en/official-statistics/merchandise-trade>
- Statistics Agency under the President of the Republic of Uzbekistan. (2024). Investment (January-December 2023). Retrieved from, <https://stat.uz/en/official-statistics/investments>
- The Central Bank of the Republic of Uzbekistan. (2024). Information on major indicators of commercial banks as of 30 September 2023. Retrieved from, <https://cbu.uz/en/statistics/bankstats/846224/>
- The State Statistical Committee of the Republic of Azerbaijan, Macro-economic indicators and social development of the country (January-December 2023). <https://stat.gov.az/news/macroeconomy.php?lang=en&page=2>
- Turkish Cypriot Chamber of Commerce. (2024). 2021 BUDGET GENERAL INCOME - EXPENSE REPORT. Retrieved from, <https://ktto.net/wp-content/uploads/2021/11/Ocak-Ekim-2021-Mali-Gelir-Gider-Raporu.pdf>

- Turkish Cypriot Chamber of Commerce. (2024). 2022 BUDGET GENERAL INCOME - EXPENSE REPORT. Retrieved from, <https://www.ktto.net/wp-content/uploads/2022/08/Ocak-Temmuz-2022-Mali-Gelir-Gider-Raporu.pdf>
- Turkish Cypriot Chamber of Commerce. (2024). Economic and Social Statistics. Retrieved from, <https://www.ktto.net/ekonomik-gostergeler-ve-veriler/>
- Turkish Statistical Institute, Foreign Trade Statistics. <https://www.tuik.gov.tr/>
- Turkish Statistical Institute, Periodic Gross Domestic Product, IV. Quarter: January-December 2023. Retrieved from, <https://www.tuik.gov.tr/>

Yayından sorumlu: VUSALA CAFEROVA

Tasarım: ELVİRA ZEYNALOVA

AKBAR BADALOV

AZ 1073, Bakü,
Yasamal mahallesi, G. Halilov caddesi, 47
Tel.: (+994) 12 521 25 35
info@ereforms.gov.az

www.ereforms.gov.az

